

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne dni in praznike. — Inserati do 30 peti do Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Moskva zadnje zatočišče frankovskih veleizdajalcev

Protestna demarša naše vlade v Sofiji

Danes je naš poslanik v Sofiji izročil protestno noto bolgarskemu zunanjemu ministru — Dr. Pavelić odpotuje iz Angore v Moskvo, da pridobi tudi boljševike za svojo izdajniško akcijo proti lastni državi in lastnemu narodu

Sofija, 23. aprila. V tukajšnjih krogih makedonskega revolucionarnega odbora, ki so v tesnih stikih z dr. Pavelićem in Perčecem, se zatrjuje, da namerava dr. Pavelić odpotovati tudi v sovjetsko Rusijo. Sedaj sta krenila v Angoro, kjer bosta skušala merodajne kroge zainteresirati za položaj muslimanov v Jugoslaviji, ki se jim godi baže tako slabo, da se v masah izseljujejo. (To je seveda fantazija g. Pavelića, ki ne more najti primernejšega in uspešnejšega agitacijskega materiala za svoje temne načrte. Op. ured.) Iz Angore bosta koncem tega meseca krenila v Moskvo, kjer se bosta sestala z vodilnimi sovjetskimi krogi ter jih skušala pridobiti za sodelovanje v svoji defetistični akciji. Dr. Pavelić si je že za časa svojega bivanja na Dunaju izposloval dovoljenje za prihod v Moskvo. V tukajšnjih krogih makedonskih revolucionarjev so zelo zadovoljni z akcijo dr. Pavelića, ki jim daje obilo agitacijskega gradiva proti Jugoslaviji in oživlja akcijo makedonskega odbora, ki je bila v zadnjem času že docela skrahirala.

Sofija, 23. aprila. Danes dopoldne je posetil jugoslovanski poslanik g. Ljuba Nešić zunanjega ministra g. Burua ter mu izročil protestno noto jugoslovanske vlade zaradi protijugoslovenskih manifestacij povodom sprejema in odhoda dr. Pavelića, pri čemur ugotavlja, da so pri tem sodelovali tudi člani vlade. Tako postovanje ne more dobro uveljaviti na medsebojne odnose in vzbuja dvom v lojalnost in iskrenost bolgarskih krogov. Odločen nastop jugoslovanske vlade je tukajšnje kroge nekoliko presenetil, v odgovornih krogih pa je vzbudil razumljivo razburjenje.

Carinska vojna z Avstrijo

Posvetovanja o ukrepih proti avstrijskemu igravanju trgovinske pogodbe.

— Beograd, 23. aprila. V zunanjem ministertvu se je danes popoldne sestala komisija, ki jo tvori generalni direktor carin dr. Konrad Smid, poslaniški svetnik Lazarevič in univ. prof. Todorović. Komisija razpravlja o ukrepih, ki bi jih bilo treba storiti v svrhu

zaščite našega izvoza svežega mesa in zaklane živine v Avstrijo, ki je v zadnjem času z novimi veterinarskimi ukrepi skoraj decela onemogočila naš uvoz v Avstrijo in s tem izigrala trgovinsko pogodbo.

Zadnji poskusi za rešitev reparacijskega problema pred razidom konference strokovnjakov

Ameriški posredovalni predlogi. — Zavezniki vztrajajo pri svojem stališču. — Nemčija odklanja povišanje svojih predlogov.

— Pariz, 23. aprila. Takoj po povratku iz Berlina se je sestel predsednik nemške delegacije dr. Schacht s predsednikom konference odbora reparacijskih strokovnjakov Owen Youngom in z Moreauxom ter ostalimi francoskimi delegati. Ob tej priliki so se rešili privatni razgovori o sprejemljivosti kompromisnega predloga Amerike, ki počenja v smislu danih washingtonskih splošnih navodil rešiti konference pred definitivnim propadom. Izgleda pa, da so bili ti razgovori brezuspešni, ker je razpoloženje posameznih delegatov danes tako, da že večina njih računa s končevanjem predprijenjenjem konference. Spreminjavalni predlogi, ki jih je prinesel dr. Schacht iz Berlina ter predložil Moreaux, so po mnenju Francozojev popolnoma nezadostni.

Danes se je vršila konferenca zastopnikov posameznih zavezniških delegacij, na kateri so bili sprejeti sklepi o nadaljnjem zadržanju napram nemški delegaciji. Sklepi te konference so za enkrat še tajni. Doznava se, da so bile izvršene že vse priprave za današnjo plenarno sejo konference, če se bo sploh vršila. V tem primeru bo samo še izdelan zaključni zapisnik.

Nevarnost potresne katastrofe v Italiji

Neprestani potresni sunki so povzročili veliko nevarnost, da se poškodovane hiše porušijo. — Ljudje spe že teden dni na prostem.

— Milan, 23. aprila. Ponavljajoči se potresni sunki v Gorenji Italiji so napravili večjo škodo, kakor se je prvotno domnevalo. Mnogo starih hiš je dobilo večje razpoke v zidovju, tako da je pričela obstajati nevarnost, da se bo porušilo, če se bodo potresni sunki nadaljevali naprej v sedanji

jakosti in kratkih presledkih. Posebna komisija si je ogledala te hiše ter odredila, 578 osebam, da morajo takoj zapustiti zgradbe, ker obstoji največja nevarnost, da se pri prvem prihodnjem potresnem sunku porušijo.

Iz okolice Bologne poročajo, da se po-

— Beograd, 22. aprila. Način, kako sta bila sprejeta v Sofiji dr. Pavelić in njegov tajnik Gustav Perčec, zlasti demonstracije in manifestacije, ki so se odigravale pred očmi bolgarskih oblast, ki niso ničesar ukrenile proti temu, je očitno kršenje elementarnih načel dobrih sosedskih odnosov in mednarodne kurtuazije. Vse to je napravilo v beogradske službene kroge in v najširši naši javnosti najhujši vtis. Na tak način se ruši in uničuje ono razpoloženje, ki je bilo po težkih naporih in z dobro voljo od naše strani ustvarjeno z namenom, da se odnosi med našo državo in Bolgarijo definitivno uredi na osnovi dobrega sosedstva.

V Beogradu se posebno čudijo očitnim bolgarskim faktorjem, ki ne prenešajo govoriti o tem, da žele in hočejo dobre sosedne odnose z našo državo, domneva pa, da se pred njihovimi očmi organizirajo akcije, ki so namerane proti obstoju naše države. Zato je naša vlada odzvela na to očitno neke korake v Sofiji in opozorila bolgarsko vlado na sluh dr. Pavelića z zahtevo, da v bodoče onemogoči slične dogodke. Korak naše vlade v Sofiji je sledil danes dopoldne.

Vsi listi v državi posvečajo akciji dr. Pavelića veliko pozornost in z ogorčenjem obsojajo elitistične podvige skrahiranega frankovskega politika.

tresni sunki še neprestano ponavljajo. Narod je zaradi tega zelo preplašen in živi v neprestanem strahu, da bi zamolzi postali potresni sunki močnejši in povzročili slično katastrofo, kakršna je doletela pred deset leti Messina. Veliko število družin se sploh ne upa ponoči spati v hišah ter spi že več kakor teden dni po lesenih sapah in vrtnih hišicah. Vlada je izdala za vsak slučaj obširne varnostne ukrepe in naročila pionerskemu bataljonu v Bologni, da je v strogi pripravljenosti.

Sporazum z Rumuniji

— Beograd, 23. aprila. Rumunsko-jugoslovanske sekcije, ki so razpravljale o vprašanjih finančnega značaja, so v vseh zadevah dosegle sporazum in bodo tozadevno konvencije parafirane že danes popoldne. Podpis konvencij se bo vršil skupno s podpisom ostalih konvencij, ki bodo v najkrajšem času dogotovljene. Takoj po zaključku teh pogajanj bodo sledila pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe.

Proces proti Šuniću

— Zagreb, 23. aprila. Danes dopoldne so bile v razpravi proti Šuniću, ki je obtožen umora Vlade Rističevića, zaslišane priče, ki so bile navzoče kritičnega večera v restavraciji. Prečitana je bila tudi izjava Rističeve vdove, s katero se odreka vsaki odškodnini, poudarjajoč, da hoče doprinesiti to žrtve bratskemu sporazumu med Srbi in Hrvatimi in med katerimi naj bi prenehala vsaka mržnja. Razprava je bila popoldne prekinjena in se bo nadaljevala popoldne.

Socijalisti za dr. Enderja

— Dunaj, 23. aprila. Klub avstrijskih krščanskih socialistov je sklenil na današnji seji predlagati za zveznega kancelarja predarlskega deželnega glavarja dr. Enderja, katerega kandidatura je postala s tem med vsemi ostalimi najresnejša.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.865, Berlin 13.4825 — 13.5125 (134.975), Budimpešta 9.9233, Bruselj 7.9068, Curih 10.944 — 10.974 (1095.9), Dunaj 7.9817 — 8.0117 (7.99671), London 275.92 — 276.72 (276.82), Newyork 56.825, Pariz 222.47, Praga 168.15 — 168.95 (168.55), Trst 297.14 — 298.14 (298.14)

ZAGREBSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.865, Dunaj 7.99.67, Berlin 13.4975, Budimpešta 9.9233, Milan 295.14, London 276.32, Newyork 56.825, Pariz 222.47, Praga 168.55, Curih 10.95.9.
Efekti: Volna škoda 422.

INOZEMSKE BORZE.
Curih: Beograd 9.125, Dunaj 72.97, Budimpešta 90.50, Berlin 123.17, Milan 27.205, London 25.215, Newyork 519.60, Pariz 20.305, Praga 15.38.

Proračunska seja ljubljanskega obč. sveta

Včeraj je pričela proračunska debata, ki se bo danes popoldne nadaljevala. — Struktura novega proračuna.

Kakor znano bi moral biti proračun mestne občine ljubljanske uveljavljen do 1. aprila t. l. Na prošnjo občinskega sveta je finančni minister podaljšal rok za uveljavljenje občinskega proračuna za en mesec. Razlika med prvotnim občinskim proračunom, ki ga je predložilo mestno knjigovodstvo in sedanjim po obravnavi v finančnem odseku ni velika. Izvršene so bile samo malenkostne izpremembe. Tako n. pr. so bile redne potrebščine, kakor jih je predlagalo mestno knjigovodstvo začetkom tekočega leta, proračunane na 48.687.874 Din, dočim je bilo za pokritje določenih 48.191.021 Din. Po novem ponovno pregledanem proračunu znašajo redni izdatki 47.506.098 Din, za kar je pokritja 48.115.841 Din. Pregled proračuna mestnega zaklada za l. 1929 kakor za je sestavil finančni odsek v soglasju vseh svojih članov izkazuje naslednje postavke:

Splošna mestna uprava, potrebščine 8.478.788 Din, pokritje 2.062.662 Din, primanjkljaj 6.416.126 Din. **Mestna poslojila in zemljišča**: potrebščine 4 milijone 372.669 Din, pokritje 2.861.769 dinarjev, primanjkljaj 1.510.900 Din. **Hranilne vloge in vrednostni papirji** izkazujejo doprinos 98.155 Din. **Mestna podjetja in občinske davčnine**: potrebščine 7.191.575 Din, pokritje 33.521.574 dinarjev, prihodek 26.329.999 Din. **Občinska poslojila**: potrebščine 4.525.915 dinarjev, pokritje 2.432.431 Din, primanjkljaj 2.093.574 Din. **Ceste, ulice in trgi**: potrebščine 10.245.057 Din, pokritje 4.827.940 Din, primanjkljaj 5.417.117 Din. **Zdravstvo**: potrebščine 1.560.246 Din, pokritje 457.000 dinarjev, primanjkljaj 1.103.246 Din. **Znanost, umetnost in prosveta** je določen izdatok 635.000 Din. **Prenešen delokrog**, ki obremenjuje mestno občino zlasti v vzdrževanju vojaškega urada in v drugih panogah javne uprave, izkazuje izdatkov 592.247 Din in samo 300 Din pokritja. Med raznoterostmi, ki izkazujejo izdatkov 1 milijon 947.244 Din, pokritja 150.000 Din in primanjkljaj 1.797.144 Din so postavke za poklicno gasilstvo, prostovoljno gasilno in reševalno društvo, za Zbornico TOI, za tujski promet in za nekatero druge ustanove. **Poklicno gasilstvo** izkazuje potrebščin 489.304 Din, za prostovoljno gasilno in reševalno društvo je določen izdatok za obloko 80.000 Din, za podporo 7000 Din, za zavarovanje gasilcev 5000 Din, za pripravo 58.400 Din in za druge stroške 9.740 Din. **Pravoslavni cerkveni**

občini se je povišala od prvotnega načrta podpora od 30.000 na 80.000 Din. Razven tega je v novi proračun postavljena postavka za podporo Aero-klubu 12.000 Din. Za mežnarje in organizacije v Ljubljani bo plačala mestna občina v letu 1929 98.400 Din. Za vzdrževanje vojaških grobov bo izdala mestna občina o proračunu 15.000 Din. **Vzdrževanje javnih električnih ur** bo po proračunu veljalo mestno občino 41.900 Din, za kar je pokritja 39.600 dinarjev. **Za tujski promet** bo po novem proračunu izdala mestna občina 300.000 Din, za razne nepredvidene stroške pa je določena svota 250.000 dinarjev.

Vse potrebščine rednega prometa izkazujejo postavko 47.506.098 Din, pokritja pa 48.115.841 Din, kar izkazuje prebitok 609.743 Din. Od izkazane prebitka se porabi v pokritje primanjkljaja iz l. 1928, 622.182 Din, vsled česar ostane končnega primanjkljaja 12.419 Din.

Izredni promet izkazuje 17.397.167 dinarjev, pokritja 16.566.000 Din in primanjkljaja 831.167 Din.

O gospodarskem in finančnem položaju mestne občine ljubljanske je predsednik finančnega odseka g. Tavčar nadal na včerajšnji seji obširno poročilo. Njegov izveštaj je trajal od 5. popoldne do pol 9. zvečer, na kar se je pričela o proračunu splošna debata.

Za splošno debato se je prijavilo 17 govornikov in so snoči govorili samo občinski svetniki Ivan Rahovec, dr. Ravnihar in Ivan Hribar. Zadnja dva govornika sta kritizirala občinski proračun z raznih vidikov, ki so ob gotovih prilikah izzvali precej ugovorov med občinskimi svetniki. Naiveč pozornosti je vzbudil obširni referat občinskega svetnika Ivana Hribarja, ki ga je po lastni izjavi sestavil z ozirom na primerjavo mestnega občinskega proračuna z leta 1929, s proračunom iz leta 1910, in s proračunom zagrebške mestne občine za letošnje leto. Bivši župan ljubljanske občine izpred vojne je čital svoje poročilo nad poldruho uro in je čisto izrazil pred občinskim svetom precej ugovorov.

Seja je bila prekinjena ob pol 12. ponoči, in je župan napovedal nadaljevanje za danes ob 17.

O izvajanjih načelnika finančnega odseka g. Tavčarja na včerajšnji seji in o izjavah drugih občinskih svetnikov o gospodarstvu ljubljanske občinske uprave bomo še podrobneje poročali.

Pred diktaturo v Rumuniji?

Povratek princa Karla — Diktaturo bo prevzel princ Stirbey

— Potovanje kraljice Marije v inozemstvo

— Bukarešta, 23. aprila. Današnji »Cuventul« poroča, da se je vodstvo liberalne stranke na svoji snočni seji bavilo z razmerami v Rumuniji ter zlasti razpravljalo o nameravani uvedbi diktature v Rumuniji.

Po informacijah omenjenega lista je rumunska kraljica v ta namen odpotovala v inozemstvo, da tam pripravi teren, zlasti pa, da se dogovori glede povratka princa Karla v domovino. Princ Karel naj bi postal član regentskega sveta, diktaturo pa bi prevzel princ Stirbey. List končno povdarja, da vse to ni nikakaj tajnost, ker so razmere v Rumuniji take, da je treba tudi tam pomesti z diktaturo političnih strank.

Muhasti april noče odjenjati

Z vseh strani poročajo o nenavadnem mrazu. — Celo v Italiji je zapadel nov sneg. — Viharji na morju.

— Sušak, 23. aprila. Povratek zime zaznamujejo tudi v Gorskem Kotaru, kjer je pričel padati v debelih kosmičih sneg, ki je pokril ves Gorski Kotar.

— Milan, 23. aprila. V celi gorenji Italiji je temperatura zelo padla. V posameznih predelih je pričel padati tudi sneg, ki je bil posebno zapadel v okolici Vidma, kjer je padlo v severnoležnih krajih do 20 cm snega.

— Konstanca, 23. aprila. Na Črnem morju vlada še neprestano viharno zimsko vreme. Temperatura je padla pod ničlo. Neki parobrod, ki je vozil poljedelske stroje iz Carigrada v Konstanco, je zavozil v središče viharjev, v katero so mu visoki valovi zlomili krmilo in vijak. Parobrod je pričel klicati na pomoč, ker je bil povsem izročen valovom in vetrovom na milost in nemilost. Konstanško luško poveljstvo je odposlalo o-

nemu parniku na pomoč več ladij, ki pa do tega časa še niso mogle prispeti na pomoč.

Kakor poročajo iz Besarabije, je tudi tamkaj padla temperatura pod ničlo. Padec temperature je spremljan po velikih snežnih viharjih, ki so dali celi Besarabiji pravcato zimsko sliko. Poljedelci so morali prekiniti vse svoje pomladanske posle ter z veliko skrbjo gledajo v prihodnost.

Inozest, 22. aprila. S. Davi je padlo po vsej dolini luma mnogo snega. V mestu samem sneg ni obležal, vendar pa sega po obronkih prav do doline.

Newyork, 22. aprila. Iz Kansas Cityja poročajo, da je včeraj divjal v državi Arkansasu zopet silovit tornado, ki je rušil hiše in podiral drevesa. Tornado so sledili veliki nalivi ter je več rek prestopilo bregove. Ubilih je bilo 15 oseb in 35 težko ranjenih. Skupna škoda znaša več milijonov dolarjev.

Doberna in Glažuta, kjer se ugonablajo trboveljski otroci

Strahotne stanovanjske in gospodarske razmere povzročajo, da padajo otroci čedalje bolj v pregrehu

Ena številnih stanovanjskih barak v Trbovljah

Trbovlje, 23. aprila.

Nadzorna oblast v Trbovljah ima pogostokrat opravka z žalostnimi razmerami, ki vladajo v stanovanjskih barakah. Najbolj žalostno je, da je mladina vedno bolj pokvarjena. Gospodje si belijo glave in tuhtajo, kako bi zajeli žalostne razmere, a vsi ukrepi kaj malo zaležejo. Kakor je razvidno iz podatkov, ki jih posnemamo po trboveljskem učitelju g. Avgustu Suligoju, bo treba seči po učinkovitejših sredstvih, da se obvaruje vsaj mladina pred telesno in duševno propadlostjo.

Delavska kolonija Doberna, kjer so doma telesno najbolj zaostali in duševno pokvarjeni otroci, obstoji iz 36 razpadajočih barak. Te barake so pritrjene in velik del jih je zgrajen tako, da sta kuhinja in soba v enem prostoru, ki obsega velikokrat komaj 12 m². Na drugi strani pa se znajdejo v baraki, ki je v notranjosti podobna bolj kozolcu kot pa človeškemu bivalju. V teh so prostorne sobe, v katerih stanujejo samci ali pa po dve in tudi po več družin skupno.

Med temi razpokanimi stenami, ki so zvezane z železnimi vemi kar hise po potresu, so natlačene najslabše plačane proletarske družine in delavci sami iz vseh krajev naše države. Te zadnje obiskujejo deklice, ki so bile že v zgodnji mladosti brezplačne gledalke intimnega rodbinskega življenja. Se to šolsko leto se je zgodilo, da je šla filatelna deklica solarka in te kolonije raje v gozd s fantom kot pa v šolo; ta deklica spi na tleh skupaj z bratom.

Ni pa vedno poglavlje navedeni vzrok teh mladih bitij v pregrehu, temveč tudi bedni gospodarski položaj je marsikatero spravil tako daleč. Brezposelnost, obupna osamelost, tudi glad dovede deklice, da se uda prostituciji.

Znan je primer, ko je mati — vdova zaradi slabega gospodarskega stanja vsak dan navajala otroke k tatvinam. Ako se je vrnil prazen, je bil tepen. Ako vse tatvine, ki so se v zadnjem času močno pomnožile, so bile izvršene na jedilih; storile so bili večji del nedorasli otroci in mladeniči.

Iz kuhinje, ki se nahaja sredi barake in služi vsem stanovanjem, vodi dvor vrta v dve sobi; v eni stanujejo samci, okrog 20 po številu, kot rečeno, iz vseh krajev naše države, v navedenem pogledu vseh vrst; v drugi pa proletarske družine z otroci. V tej sobi postelje ob stenah, po sredi, par zabojev s strganinami, brez omare za obleko, brez vsakršnega okrasa. Ob steni je peč in zaboj s premogom. Na sredi visi luč, ki medlo razsvetljuje košenjake, ki si s kartami krajajo čas in z lepimi besedami bogatijo okoli stoječim otrokom besedni zaklad. Da bo bolj omamljivo spanje, napolnjujejo zrak z duševnim dimom močnega tobaka. 4 delavci z družinami (7 otrok) imajo v tej sobi dom. Eden prihaja z dela ob 10. zvečer, drugi ob 6. jutraj, tretji ob 2. popoldne, prvi spi ponoči, drugi popoldne, tretji popoldne. Španski sten ni med njimi.

Kam naj gredo ti otroci sestanovci, da jim atmosfera ne bo zastrupljala mladosti? V kuhinjo k samecu? Na pol nagl ven na ulico? Za male je otroški vrtec predaleč. Kam? V šoli so pol dneva in še ta jim ne more nuditi, kar bi morala. 24 razredov na vodenjski šoli stajeni v 12 šolskih sobah. Pouk se vrši polnočno monoton. V zimskem času so otroci prikrajšani na urah, ker se mora popoldanski pouk skriti na 3 ure dnevno (od 13. do 16. ure) in sicer ker morajo oddajati otroci iti radi varnosti že ob 16. uri domov. Kljub temu je to zimo skušal neznanec vršiti svoje nečloveško delo nad vračajočimi se učenci. Tri ure preživijo dnevno v šoli, in kje in komu naj posvetijo ostali čas? Vse poti jih peljejo... kam?

Nad 200 otrok ima na tem Montmartru svoje zavetišče, od teh je 124 šoloobveznih. Od teh slednjih je le 14 toliko srečnih, da spe sami na posteljah; vsi ostali spe skupno. V 53 primerih otrok pri materi ali očetu, v 26 primerih se pa družijo s sestro, kar je gotovo ne le v higijenskem, temveč tudi v moralnem pogledu zelo kvarno. 6 otrokom je prisojeno nočno počivališče na tleh. Ostali se družijo s sestro, s sestro ali s sestro.

Glažuta s katalombami

V Glažuti, kjer je bila svoj čas steklar- na je 52 družinskih stanovanj z 1 sobo in kuhinjo; 2 družinski stanovanj s sobo in kuhinjo skupaj ter 2 veliki sobi za samec. Tu ima dom 340 ljudi, od katerih odpade 292 na 59 družin in 58 samcev. Stiri družine imajo sestanovce, podnajemnike — popolne družine. Katakomba, to je prva

beseda, ki jo nehoti izgovoriti, ko stopiš med te stene. Na razne strani te vodijo ozki betonski hodniki, kamor nima pristopa dnevna luč, tako da se v kratkem skoro ne moreš več orijentirati.

V kotu opaziš kopico 14—16 letnih dečkov s kartami v rokah, ki igrajo za težko prislužen denar, katerega so izmuznili staršem; drugače ne morejo, ker so brezposelni. To družbo obdružuje kopica šolarjev; v pov- kah in kletvinah zaslužijo najboljši red. Po umazanih, betonskih tleh zaduhlega hodnika se kotli bosonoga, raztrgana mladež, ki je večinoma prepuščena sama sebi in stopa korakoma nasproti smrti, ki je iz tega zavetišča v zadnjih 10 letih iztrgala samo s pljučnimi boleznimi 39,6% vseh umrlih.

Ob hodnikih stoje zaduhle kuhinje, v katerih nikdar ne posije sonce. Razsvetljenje so z električno lučjo. 6/7 kuhinj je tlakovanih z betonom, komaj 1/7 jih ima lesen pod. Tu je središče družinskega življenja in mnogim tudi nočno počivališče, posebno otrokom. Opremljene so s skromno, dosti- krat razpadajočo opremo, kakor tudi sobe, v katerih se pride iz kuhinje. Ob vseh eta- nah sobe so postelje, kajti družine so velike. Večji del teh stanovanj je radi slabih razmer otopel ter nima veliko čuta za nogo in red. Da so tu doma stene in druga golazen, je samo ob sebi razumljivo.

Vse te kričaste razmere imajo velik vpliv na telesni in tudi duševni razvoj stanovan- cev, posebno otrok.

Družijo se: sestra s bratom v 4 pri- merih, t. j. 10%; sestra s sestro v 11 primerih (27,5%); sestra z materjo v 8 primerih (20%); brat s sestro v 1 primeru (2,5%); brat s bratom v 7 primerih (17,5%); brat s očetom v 2 primerih (5%); brat z materjo v 1 primeru (2,5%); na tleh, podlaga le čunje, v 2 primerih (5%); na skrinji, podlaga le čunje, v 1 primeru (2,5%).

Po rojstnih in smrtnih knjigah tu- kajšnje župnije za 10 let nazaj je razvidno, da je bilo rojenih v Glažuti 92 otrok, od teh 12 nezakonskih.

V tem času je umrlo 53 ljudi, in sicer: za različne tuberkuloze 39,6%, za razni- mi vnetji 13,2%, za živčensko oslabelost 9,4%, za prežgodnjim porodom 5,6%, za ti- fusom, škrlatinko in kozami 7,5%, radi sta- rosti 7,5%, za ostalimi boleznimi 17,2%.

Pljučne bolezni in razna vnetja so za- hlevala največ žrtev in to je večinoma po- sledica zatohlosti hodnikov in kuhinj, kjer preživi mladina ves prosti čas in kjer tudi mnogi prenočujejo. Prežgodnjim porodom in živčenski oslabelosti dojenčkov je vzrok slabotnost in neopornost mater. — k.

Naš Aeroklub marljivo dela

Snoči se je vršila redna seja odbora ljubljanskega Aerokluba, na kateri je pred- sednik dr. Lajovic poročal, da se je usta- novil odbor za gradbo letališča v Ljubljan- ni. Odbor se je že konstituiral in izvolil je za predsednika g. ing. Serneca, za tajnika pa g. dr. Kovačiča. Na prvi seji je odbor razpravljal o gradnji letališča in je prišel do zaključka, da je treba počakati, da se reši vprašanje vojaškega letališča v Ljub- ljani. Vojaška oblast je namreč zaprosila, da bi bila dodeljena ljubljanski posadki eskadrila vojaških letal.

Tajnik g. dr. Rapa je podal obširno po- ročilo o delovanju Aerokluba od zadnje odborne seje. Akcija za drugo letalo našega Aerokluba zelo dobro napreduje in ome- niti je treba razveljavilo dejstvo, da kaže naša javnost veliko zanimanje za povzdi- go civilnega letalstva. Mnoga podjetja in za- sebniki so se radevolje odzvali prošnji Ae- rokloba in so prispevali večje zneske, tako da je denar za drugo letalo našega Ae- rokloba večinoma že zbran. Oblasni odbor je kupil motor, ki je že na poti in ki je bil po zaslugi tajnika dr. Rapeta oproščen ca- rine. Vsi, ki so prispevali za drugo letalo, bodo povabljeni h kratki novega letala in odbor bo porabil to priliko, da se jim za velikodušnost in naklonjenost primerno za- hvali. Zeleti bi bilo, da najde agilno delo našega Aerokluba v javnosti še več razume- vanja in podpore, kajti samo na ta način bo mogoče dvigniti civilno letalstvo pri nas na ono višino, ki je potrebna. Če se hoče- mo Slovenci prištevati med kulturne narode, že zdaj je naš Aeroklub po svojem de- lu in uspehih prvi v državi, a če bo našel v javnosti dovolj razumevanja in podpore, bo lahko deloval še z večjim uspehom. Še noben Aeroklub v državi nima svojega le- tala, a ljubljanski dobi v kratkem že drugo letalo, ki se udeležijo letošnje tekme v Jugos- laviji zgrajenih lahkih civilnih letal in mednarodne letalske tekme v Parizu, za katero je že vložena prijava. To je za nas velika pomena in pričrpani smo, da bo naša javnost hvalevredno prizadevanje Ae- rokloba tudi v bodoče še izdatneje podpi- rala.

Sledila so poročila sekcij. Sekcija za brezmotorno letenje je zaposlena zdaj z opremo brezmotornega letala in v dogled- nem času se prične praktične vežbe v brez- motornem letenju. Sekcija za gradnjo mo- delov vodi praktični tečaj in pripravi v krat- kem javno tekmo zgrajenih modelov.

Besedo imajo naši čitatelji

Prispevek k stanovanjskemu vprašanju

Pod tem naslovom v št. 90 »Slovenskega Naroda« nekaj gospod F. K. namigava in svetuje dobesedno tole:

... da bi hišni posestnik, ki ima na sta- novanju kakega inozemca, plačal petkratni davek od cele hiše, bodisi nove ali stare, ker tu gre za smisel zaščitne carine.

Svetujem piscu, naj bi on potakšupil in letal ves svoj prosti čas s Viča v Stanje- po vas, iz Most do Rožne doline in iskal sta- novanje. Gotovo bi se mu možgani preza- čili in zmanjkalo bi mu »korajšev«, dajati komu tako »brihtne« nasvete. Vsek inoze- mec ni tako dobro situiran, da bi lahko plačal po 1000 do 1500 Din mesečne najem- nine. Mogoče kaj takega premore ta brihtni birokratični pisec.

Drugače si te aprilske šale ne morem razlagati, kakor da je tudi piscu omenje- nega članka s l. majem odpovedano stano- vanje. Ker pa stojim tudi jaz pred delo- žarji in sem tudi inozemec, zato bi piscu svetoval, da če ne ve boljših nasvetov za stanovanjsko vprašanje, za tako neumestne šale gotovo ni nobeden od zadetih razpolo- žen — posebno ko je že predpust, čas šale in norenje daleč za nami.

Toda — pes, ki mnogo laja — ne grize. Zato tudi pisec z njegovimi nasveti vred spada v koš.

Kako odpraviti stanovanjsko bedo

Vse je mogoče, samo varčevati je treba. Ako bi bil izdan zakon o varčevanju in od- pravljena delomirnost namesto stanovanj- skega zakona pred desetimi leti in če bi se bila uporabila samo ena tretjina po nepo- trebnem zapravljenega časa in denarja za pi- jače in druge veselilne prireditve, brez česar se prav lahko izhaja, za zidanje hiš, bilo že davno dovolj stanovanj.

Zadruža za zidanje hiš je zelo pripo- ročljiva, toda ustanovljena bi morala biti na pravi podlagi. Take zadruge so nam- znane iz Nemčije, kjer so se zbrahi in or- ganizirali najemniki brez razlike stanu in poklica. Vstanovili so skupno blagajno in v isto vlagati vsak po svoji možnosti ves raz- položljiv zaslužek in prihranke. S tem de- narjem so si nakupili parcele in napotreb- nejši material. Kdor ni imel gotovine, je nadomestil s pridnim delom. Med zadru- garji so bili vsi mogoči poklici in tako se je pričelo z delom v vseh strokah hkrati brez tujih moči. Akoravno se je vršilo skoraj vse delo edino le v prostem času izven poklica, je vendar zelo hitro napredovalo tako, da so prišli vsi člani zadruge že v treh letih do lastnih zelo lepih hišic z vrtom in vsemi drugimi udobnostmi.

Tako je mogoče tudi pri nas, samo če se hoče. Kdor se bo samo na druge zana- šal, pa ne bo nikdar ničesar dosegel. Vsek

Predavanje o Poljski

V društvu »Soča« je 20. t. m. predaval g. ravni. Mahkota o Poljski. Podal je v glav- nih obrisih njeno zgodovino, njen nacio- nalni in politični razvoj, ki se je osredoto- čil v velikih mestih, polnih zgodovinskih zgradb, s katerih čita narod svojo povest težkih bojev pod ruškim, osebno pa nem- škim tiranstvom. Plemenito rodoljubje in polno versko zaupanje, v katerem je sode- lovala duhovščina in poljsko plemstvo, ki je ustvarilo junake, umetnike in pisatelje, ki so vili v narod trdno vero v končno osvobo- enje in ujedinjenje. L. 1918. se je to hre- penenje obistinilo in v spomin na ta veliki dogodek je poljsko rodoljubje zgradilo v glavnih mestih hrib iz zemlje, prinesene iz vseh krajev Poljske, raz katerega je krasen razgled čez dotično mesto. Poljska mesta ob meji so bila prave narodne trdnjave, horeče se stoletja proti navali nemstva, bili so brambni zidovi, ob katerih se je sled- njih razbila moč sovragov.

Prvo večje mesto ob prehodu iz Češko- slovaške »Katovice« z velikansko premo- govno in železno industrio, torišče nepre- stanih bojev med Poljaki in Nemci. Isto- tako nad 200.000 prebivalcev broječe mesto Poznań s krasnimi parki in zgodovinskimi zgradbami, med katerimi je mogočen grad nemškega cesarja Viljema z mnogimi pala- čami, priča nekdanjega nemškega gospod- stva in obenem jasen dokaz narodne zaved- nosti in vztrajnosti poljskega naroda. Me- seca maja t. l. se vrši v tem veleznimivem mestu slavnost vseh poljskih pevskih dru- štev z nastopom nad 40.000 pevcev, in vsi- slovanski sokolski zlet, kar nudi radi nizke cene potovanja, ugodno priliko za poset tega mesta. Središče vsega kulturnega in po- litičnega življenja Poljske pa je vele mesto Varšava, prestolnica 30 milijonske države. Mesto prepletajo košati dreveci, obsežni parki in ravne moderne ulice s krasnimi modernimi stavbami, pa tudi nebroj mo- gočnih zgodovinskih monumentov. Zivlje- nje v tem mestu ne zaostaja mnogo za Pa- rizom. Znamenito je predmestje Praga, pre- ko katerega so zavzeli Varšavo Rusi in po svetovni vojni general Pilsudski. Najve- tjeje mesto Poljske pa je Čenstohov s cerk- vijo čudodelne čenstohovske Matere Božje, h kateri so Poljaki zatekali v najhujši- stiski in sili. Kakor po vseh mestih katera je naša Glasbena Matica obiskala, so tudi v tej cerkvi zapeli slovenske nabožne pe-

Časi se izpreminjajo. — V starih časih so prihajali zaljub- ljenci o polnoči pred hišo izvoljen in so jim peli podkornice. — To zdaj ne gre, kajti o polnoči ni še nobenega modernega dekleta doma.

Prošnja komandantu vojaškega skladišča na Kodeljevem

Na Kodeljevem je rasla zadnje čase ve- lika nova naselbina. Zato je cesta na Kode- ljevo, vodeča deloma ob južni strani skla- dišča, vse bolj frekventirana kot je bila. Tako je mnogo ljudi, ki pridejo tudi kade- mimo skladišča. Nikjer ni nikakega opozo- rila, da bi človek na javni cesti ne smel ka- diti. Le straža, očitno v preveliki vestno- sti, zahteva, da ne kadi, in se pogosto celo surovo zadere; Baci cigareto (ali kar ima kdo v roki ali v usti)!

Ako morejo kaditi vojaki v skladišču, ob zalogi in natovorenih vozovih skladi- še, bo pač smel mirno kaditi svobodni državljani na javni cesti zunaj skladišča. In ko se zmrsti, se čisto dogaja, da straže ustavljajo mirne pasante s svojimi: Stoj! Dostikrat nastane kritičen položaj. Ampak dovolj je bilo že nesreče. — Vse to je v mirnih časih med tako mirnim prebi- valstvom pač odveč, saj tudi nevarnosti od zunaj ni nobene.

Z ozirom na vse to prosimo p. t. koman- do skladišča, da blagohotno ukrene, da se taki nedostaki odpravijo in da straže pu- ste pasante zunaj skladišča pri miru.

K načrtu regulacije Zvezde

Smernice, ki so navedene pod Plečniko- vim načrtu preureditve »Zvezde« v »Slov. Narod« od 19. tm. in ki bi vodile gosp. arhitekta Plečnika pri tem regulacijskem načrtu, niso »verjetne«.

Vsi štirje prehodi skozi »Zvezdo« so ena- ko široki. Najbolj se uporablja prehod od Šoltenburgove ulice do Dvornega trga, ma- lo manj oni od Gradišča do Wolfve ulice; najmanj pa oni od restavracijskega vrta »Zvezde« do drugega dela kongresnega trga (sv. Trojice), ker s strani restavra- cijskega vrta ni nobene ulice. Ta prehod naj bi se po regulacijskem načrtu razširil v »Južni trg, ki naj bi »Zvezdo« razdelil ali pretrgal v dva dela.

Morda je gosp. arhitekt hotel s tem po- kazati, kakšna bi bila naša zemlja, ki je tudi nekaka »zvezda«, ako bi se pri ekvato- rju razdelila v severno in južno poloto, ker se radi cerkvenih praznikov, časovno med seboj ne strinjata.

Morda pa je hotel s tem podati začetek in vzorec razdelitve s polovico inozemcev, naseljene Ljubljane, da bi pravni čut pri Ljubljančanih prevel še trpel.

Naj bo že kakor hoče, prav gotovo pa je, da estetičnega stališča gosp. arhitekt tega načrta ni napravil, ker vsakemu cela stvar bolj ugaja, ko pa razdeljena ali pre- trgana. Tudi smo vajeni, v naravi gledati cele zvezde, ne pa pretrganih.

emi, katere so Poljaki z globokim srčnim občutkom občudovali.

Predavatelj je z mnogimi skioptičnimi slikami podrobneje opisal vsa omenjena mesta tako prečepčevala in zanimiva, da je občinstvo ves čas pozorno sledilo njegovim izjavam in ob koncu burno aplavdiralo. G. prof. Bačič se mu je v imenu odbora prav iskreno zahvalil. Senzacija večera pa je bil nastop članov opernega pevskega zbora, ki so s svojimi krasno ubranimi, umetniško proizvajanimi pevskimi točkami občinstvo kar zadivili.

V imenu odbora »Soča« — srčna jim hvala! Milan.

Prosveta

Gostovanje treh najodličnejših čeških umetnikov v naši drami

V ponedeljek 29. t. m. gostujejo v naši dra- mi trije najodličnejši dramski umetniki praškega Narodnega divadla, ki si je po prevratu pri- dobilo svetovni sloves, ker je zbralo okoli se- be največje češke dramske umetnike. V Ljub- ljano pridejo gostovat g. Dostolova, g. Vydra in g. Voita. Vsi trije so priznani največji gla- diščarji umetniki in odlični igralci. Nastopili bo- do v O'Neillovi drami »Ana Christie«, ki je bila vpriporjena tudi že na našem odru v inter- pretaciji g. Nablocke ter g. Levaja in Cesarja.

Namen gostovanja je, da se naše gledališko občinstvo seznanji z najslavnejšimi predstavni- ci češke gledališke umetnosti, obenem pa tudi, da se ustvarijo trdne vezi med našimi in pra- škimi dramskimi umetniki, ki so pred vojno že itak obstojale. Čim bolj se bo publika odzvala in podpirala to namero našega gledališča, tem- bolj pogosta bodo gostovanja čeških umetnikov na našem odru in tem tesnejši bodo stiki naše in češke kulture.

Odlični češki gostje pridejo v Ljubljano že v soboto zvečer ter nastopijo v ponedeljek v dramskem gledališču.

Premijera »Biteke« bo v četrtek 25. t. m. v ljubljanski drami. Znameniti roman svetovno- znanega rancoskega pisatelja Clauda Farrera je dramaturiziral Pierre Froidaie. Drama je po- vzeta iz časa rusko-japonske pomorske vojne ter nam prikazuje sagnjeno borbo med belim in črnim plemenom, katerega zastopata na evropski strani angleški kapitan Fergen, na azi- jatski pa japonski markiz Jorisaka. Sredi boja stoji mala markiza Mitsonko Jorisaka, ki tra- gično izbira med ljubljeno svojega srca in tru- to varnosti svojih očetov. Nad vsem plava buil-

do — domovinska ljubzen Japonca, ki zahteva troje žrtev: Fergana, Markiza Sadas in markizo Jorisako. Vpriporočitev stavila na igralce in na režijo zaradi svojega občila, plemenitih posebnosti in nenavadno težavnega tehničnega apar- ata izredne zahvale in plati. III. dejanje (bitka v oklepem sestru boje ladje) je brez dvoma največja tehniška eksperiment, kar jih je doslej svetala naša drama. Glavni teret igrajo g. Savičeva in g. Skrbnišek in Levaj, v drugih vlogah sodelujejo g. Mira Danilova, g. Rukar- jeva, g. Jovanova, Savičeva ter g. Kraki, Li- pač, Jan, Potokar, Kavkler, Sancia, Jermun, Pa- hor, Debevec, Savičeva sile po načrtih g. prof. Vavpatica. Odborne vloške g. A. Balaska. Re- žijo ima g. Ciril Debevec.

Dve izredni predstavi v dramskem gleda- lišču. V soboto, dne 27. t. m. poslovnih večer g. Rogoz v vlogi Fedje. I. maja nastopi g. Rogoz svoj novi angažma v Narodnem divadlu v Pragi. Gospod Rogoz se posvaja po deseti- letnem plodonosnem delovanju na našem odru. V ponedeljek 29. t. m. na gostujejo pri nas trije člani Narodnega divadla v Pragi, ki stlejo med najizvirnejše sodobne češke oderske umet- niki: g. Dostolova, g. Vydra in g. Voita. Na- stopili bodo v O'Neillovi drami »Ana Christie«. Vse prijatelje našega gledališča, gladi pa naše drame, opozarjamo na ta dva izredna večera s prošnjo, da si vstopnice čimprej zagotovijo. Vstopnice se naroče lahko vsak dan pri dnevi in večerni blagajni.

Naslednja premijera bo Romaina Rolan- dova tragedija »Igra življenja in smrti« v režiji g. Cirila Debeveca.

Abonement reda B opozarjamo, da imajo danes v torek 23. t. m. ob pol 20. uri večer v operi svoje redno abonmno predstavo. Vpri- poročamo »Manon« z g. Banovcem.

Locharjeva opera »Graf Luksemburški« z g. Ljubšo Iličcem se pole v sredo 24. t. m. na abonement reda C.

Johann Strauss: Cigan baron. Straussov »Cigan baron« je eno najlepših in največ- jih del vse dosedanje operne literature. Po svoji sestavi skoro popolnoma nagiba k operi in razna velika operna gledališča imajo to de- lo stalno na svojem repertoaru. Letošnje se- zono pride to delo znop v naš repertoar. Pre- mijera bo v petek, dne 26. t. m. Glavna zve- sta je sodelstva: g. Polčeva, g. Rukčeva, g. Balaskova in gna. Spavna ter g. Pilič, Dre- sovec, Peček, Povha, Jamko, Simonič, Rus- jop, Erhavec in Gosič. Opero dirigira kapel- nik g. Stritol.

V sredo 24. t. m. se v priporici v dramskem gledališču francoska komedija »Favarka izšla« za abonement reda A.

Sprenemba vloge. Drevi igra v »Ma- non« namesto gosta Iličica, ki ne more na- stopiti zaradi indispozicije, njegovo vlogo g. Banovec.

Koncert pevskega zbora Glasbene Ma- tice ljubljanske. Pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice priredi v petek dne 3. ma- ja ob 20. uri zvečer v unisoni dvorani svoj redni koncert pod vodstvom opernega ravatelja g. Mirka Poliča. Izvajala se bo Gotovčeva Suits Dubravka za zbor in ve- liki orkester ter Lajovicov Psalm za soli, zbor in veliki orkester ter sodeluje pomno- žen operni orkester. Vstopnice bodo na razpolago prihodnji teden v Matični knji- žarni.

Dva solistična koncerta v Ljubljani. V ponedeljek dne 6. maja ima svoj kon- cert operni tenorist Svetozar Banovec. Iz- vajal bo najnovjeje samospeve slovenskih komponistov. V sredo, 8. maja, pa se vrši koncert koncertne in operne pevke g. Pav- le Lovšetove s programom ameriških in drugih skladateljev. Oba koncerta se vrši- ta v Filharmonični dvorani.

Sentjakovski gledališki oder vpriporici v soboto 27. in v nedeljo 28. aprila izborna Bernsteinovo tridejansko igr »Tata«, na kar že danes opozarjamo. Vstopnice se bo- do dobile od četrtka dalje v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu. Priče- tek obeh predstav je ob pol 21. uri in ne ob 20. kakor je tiskano pomotoma na le- pakih. Sobotna predstava je namenjena abonentom in drugemu občinstvu, nedeljs- ka pa je izven abonmaja.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Torek, 23. aprila 1929; katoliča- ni: Adalbert; pravoslavni: 10. aprila, Te- rentije.

DANASJNE PRIREDITVE

Drama: zaprti.
Opera: Manon. C.
Kino Matice: Gospica Elza.
Kino Ideal: Podkev.
Koncert selskega orkestra Srbije ob 20. v Unionu.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra cesta, Hobevar, Sp. šilka.

— Službene objave LPH-a. (Iz seje 11. aprila 1929). Klub, ki k prvenstveni tekmi ne nastopajo, pa tega ne morejo opraviti, kakor predvideva to pravilnik za prven- stvene tekme, se kaznujejo z globo Din 200. Prihodnja seja uprav. odbora se vrši v četr- tek 25. aprila ob 20. uri v damskem salonu kavarn Emona. Prosi se polnoštevilne udeležbe. — Tajnica.

Sokol

— Jugoslovanski Sokoli iz Ameriki na našem zletu I. 1930. v Beogradu. Jugoslo- vensko sokolsko društvo Detroit, Mich. sporoča v dopisu z dne 20. marca stare- sinstvu JSS, da se bo udeležilo II. jugo- slovanskega vsesokolskega zleta v Beo- gradu I. 1930. — Obenem pošila vsem bra- tom in sestram bratske pozdrave. — Vra- čamo jim pozdrave in se radujemo njho- vega prihoda na naš zlet.

— Tečaj za uvežbanje vseh prostih in tekmovalnih val, ki so predpisane za II. vsesokolski zlet I. 1930 v Beogradu, se te- ršil v Ljubljani od 14. do 21. aprila v telo- vadnici ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. V tečaju je bilo 18 bratov in 8 se- ster iz žup: Beograd, Bjeovar, Celje, Čen- stvie, Kranj, Maribor, Novi sad, Novo me- sto, Osijek, Sušak - Reka in Šibenik. Te- čaj je uspel prav dobro in je bil zaključen s pregledno tekmo.

V tramvaju.

— Ali imate prestopni listek?
— Kaj vas pa to briga?
— Da bi mogli prestopiti z moje noge na drugo.

Dnevne vesti.

— Svečana seja univerzitetnega sveta. Univerzitetni svet ima v četrtek popoldne svojo sejo, na kateri bo rektor g. dr. Milan Vidmar poročal o svoji avdijenci pri kralju.

— Zbirka za gladujoče pri velikem županu izbrana. Zbirka darov za gladujoče rodilne, ki se je stekala pri velikem županu ljubljanske oblasti na njegov poziv v ljubljanski dnevnik, je razdeljena in izbrana. Vlaganje novih prošelj za podporo je zato brez pomena.

— Sprejem novih gojencev v artiljerijsko podčastniško šolo. Vojno ministrstvo je odredilo, da se sprejme letos v artiljerijsko podčastniško šolo v Čupriji okoli 200 novih gojencev iz civilnega prebivalstva in vojaških krogov. Reflektanti iz civilnega prebivalstva morajo biti dovolj pisnemi, stari ne manj kot 17 in ne več kot 21 let. Za reflektante iz vojaških krogov je predpisana starost 23 let. Šola traja tri leta. Prijave se sprejemajo do 20. septembra.

— Sprejem gojencev v nižjo šolo vojne akademije. V nižjo šolo vojne akademije bo sprejetih letos 600 novih gojencev. Šola se prične 1. oktobra in traja tri leta. Kandidati ne smejo biti stari manj kot 16 in ne več kot 21 let. Oni, ki prihajajo iz srednjih šol, morajo imeti zrelostni izpit ali pa dovršiti kot redni dijak 8. ali 6. razred gimnazije oziroma realke z dobrim uspehom. Prošnje z vsemi potrebnimi dokumenti je treba poslati upravniku vojne akademije do 15. avgusta.

— Velika ekskurzija učiteljskih in učeniških s Cetinja. Dijaki in dijakinje 3. in 4. razreda učiteljskega na Cetinju priredijo mod pravoslavni velikonočni prazniki pod vodstvom upravitelja M. Reinwolda in profesorja M. Vojvodine velike ekskurzije v Kotor, Dubrovnik, Split, Plitvička jezera, Zagreb, Ljubljano, Bled, Beograd, Sarajevo in Mostar.

— Vojaški tovariši iz svetovne vojne! Na praznik vnebohoda dne 9. maja se vrši v Petrovčah pri Celju v Sav. dolini sestanek zvez slovenskih vojakov iz svetovne vojne in žalna slavnost v spomin padlim za celotno mariborsko oblast in lavantinsko Skofijo. Začetek kakor običajno ob 10 dopoldne. Za polovico voznijo je zaproseno. Legitimacije dobe vsi udeleženci v Petrovčah. Vabite se vsi možje in fantje tovariši iz svet. vojne kakor tudi vsi sorodniki padlih, vojne vdove in sirote, da se žalne slavnosti dne 9. maja v Petrovčah udeležite.

— Opozorilo onim, ki hočejo s trebnjem za kruhom. Zadnje čase gre mnogo naših delavcev v Belgijo, Francijo, Holandsko, Luxemburško, Avstrijo, Nemčijo in druge evropske države s trebnjem za kruhom. Oni, ki nimajo zagotovljenega dela v inozemstvu, postanejo žrtve brezvestnih agentov in godi se jim mnogo slabše, nego doma. Taki delavci zaslužijo komaj toliko, da se sami preživljajo, rodbini, ki pričakuje od njih podpore, pa ne morejo ničesar poslati. Možnost zaposlitve je samo v Franciji, ker primanjkuje domačih delavcev, v drugih državah imajo pa dovolj svojih brezposelnih. Poleg tega mnoge države ne sprejemajo delavcev brez potrebnih dokumentov, temveč jih izroče policiji, ki jih izžene nazaj. Zato naj se vsi, ki nameravajo odpotovati za zaslužkom v inozemstvo, pred odhodom točno informirajo o položaju v določni državi.

— Veliki izlet Jadranske Straže na Grško. Izlet v Solun in Atene, ki ga priredi Jadranska Straža za pravoslavno veliko noč od 1. do 8. maja, se vrši po naslednjem programu: 1. maja ob 23.40 odhod iz Beograda z brzim vlakom v posebnih vagonih; 2. maja ob 5.55 odhod iz Nisa, ob 11.55 odhod iz Skoplja ob 20.19 prihod v Solun; 3. maja ogledanje Soluna in naše svobodne zone; 4. maja ob 7.20 odhod v posebnih vozovih brzega vlaka v Atene. Ob 19.12 prihod v Atene. 5., 6. in 7. maja razgledovanje Aten, Pireja in okolice; 8. maja ob 17.45 odhod v Beograd. Cene za vožnjo od Beograda do Aten so: I. razred Din 1200.—, II. razred Din 1000.—, III. razred Din 650.—. Izletniki, ki potujejo iz krajev izven Beograda, morajo takoj poslati Jadranski Straži v Beograd (Miloša Velikog 14) znesek za vožnjo po Grškem in to: za I. razred 800.— Din, za II. razred 720.— Din in za III. razred 490.— Din. Vozne karte do Grške meje (Djevdellija) si morajo nabaviti sami in sicer dobe na podlagi specialne legitimacije Jadranske Straže v Beogradu in odhodnih železn. postajah 75% popusta t. j. kupijo si polovično karto, ki bo veljala tudi za povratek. Legitimacije za izlet izdaja Jadranska Straža v Beogradu po izvršenem polnem plačilu omenjene svote. Vozne olajšave veljajo na naših železnicah od 27. aprila do vključno 12. maja t. j. Jadranska Straža je okrepila tudi v Atenah in v Solunu za prikladna prenočišča po zmernih cenah. Vsak izletnik naj pošlje za prenočitve še znesek 300.— Din skupno z zneskom za vožnjo. Nedelani pa morajo poleg tega poslati še 40.— Din za članarino. Za Slovenijo je rezerviranih 40 mest. Reflektanti se pozivajo, da se požurijo s prijavi in vplačili, ki jih je poslali neposredno na pisarno Jadranske Straže, Beograd, Miloša Velikog 14 in to nakaenjo do 24. aprila t. l.

— Predavanje o Češkoslovaški v Trzinu. Ravnateljstvo deške in dekliške meščanske šole v Trzinu uljudno vabi vse c. občinstvo k mnogobrojni udeležbi pri predavanju o pregledu zgodovine, borbe za samostojnost in političnega razvoja ČSR, ki se vrši v četrtek, dne 25. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v telovadnici meščanske šole. Predavanje spremlja 60 slikovnih slik. Predaval bo konzul ČSR v Ljubljani g. dr. Reš in sicer v slovenskem jeziku. Odlični gost je velik prijatelj našega naroda in vnet pospeševatelj slovenskega turizma. Drugi dan si ogleda planinski dom na Kočah, katerega deželni je. Z ozirom na velik pomen predavanja ponovno opozarjam, da je začetek točno ob 8 uri.

— Vreme. Vremenska uapoved nam obeta oblačno in hladno vreme s padavinami. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Temperatura je povsod občutno padla, samo v Skopju imajo še toplo vreme. Maksimalna temperatura je znašala včeraj v Skopju 19, v Splitu 15, v Beogradu 10, v Mariboru in Zagrebu 6, v Ljubljani 5.1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 756 mm, temperatura je znašala 1.5 stopinj C.

— Šahovski meč Slovenija — Štajerska. Kakor smo že poročali, se vrši 27. in 28. aprila v Gradcu revanši šahovski turnir Slovenija — Štajerska. Program, ki ga je določila štajerska šahovska zveza, je sledeč: Sobota, 27. aprila: Ob 17. prihod gostov in sprejem na kolodvoru; ob 19. skupna večerja v gost. »Thalia«. Ob 20. predavanje prof. dr. Beckerja z Dunaja. Ob 21. simultanka svetovnega amaterskega šahovskega pravka dr. Vidmarja. Nedelja: Ob 9. pričetek turnirja na desetih šahovnicah. Borba na častni deski med dr. Vidmarjem in mojstrom Beckerjem z Dunaja. Ob 13. skupno kosilo, ob 15. nadaljevanje turnirja, ob 20. slavnostni banket v »Thaliji«. — Upamo, da nas bodo naši šahisti, ki so že opetovano pokazali in dokazali svoje sposobnosti, tudi v Gradcu dostojno zastopali in prepričali smo, da se vrnejo z novimi lavorikami.

— Obsodba ponarejalec jugoslovenskih rent v Budimpešti. Graška »Tagespost« poroča, da sta bila ponarejalec jugoslovenskih rent v Budimpešti Jurij Jančič in Andrej Karoš radi poskusa ponarejanja jugoslovenskih državnih papirjev obsojena vsak na dva meseca ječe in na 1000 pengő globe.

— Nemci iz Beške zopet pred sodiščem. V Osijeku se je začela obravnava proti Nemcem iz Beške, ki so med vojno denuncirali štiri Srbe ter akademsko slikarico Danico Jovanović. Vseh pet so avstrijski vojaiki ustrelili. Proti obtožencem se je že vršila razprava v Sremski Mitrovici. Bili so obsojeni, toda višje sodišče je obsodo razveljavilo, oziroma zadevo ostleškemu sodišču. Stevilo obtožencev se je zmanjšalo od 15 na 11, ker so trije umrli, eden je pa bil umorjen. Prišlo je k razpravi samo 7 obtožencev. Vsi so izjavili, da so jih avstrijski vojaiki prisilili, da so govorili proti Srbom, da pa so pozneje vse preklicali. Razprava bo trajala več dni in vlada za njo veliko zanimanje.

— Oropani nočni čuvaj. Čuvaj v vasi Retfala pri Osijeku je doživel včeraj ponoči prav neprijetno dogodivščino. Ko je klorikal po vasi, se mu je približal mlad človek ter se izdal za detektiv R. Čuvaja je opozoril, da so v grad vdrli vlomilci. Čuvaj je bil takoj pripravljen detektivu pomagati ter je šel naprej na dvorišče graščice. Pred vrati je pa »detektiv« pomolil čuvaju samokres pod nos ter mu zagrozil, da ga takoj ubije, če mu ne izroči puške in denarja. Čuvaj je izročil prebrisnemu roparju svojo puško, s katero je ropar izginil v temi.

— Primorcem in vsem zavednim Jugoslovonom. Včeraj je izšla 4 (13) številka »Primorskega Glasca«, ki izhaja zdaj, da lahko svobodno piše o razmerah v Italiji in o postopanju Italije z našo narodno manjšino, na Dunaju. Zato bi moral list zanimati ne samo vsakega Primorca, temveč tudi vse zavedne Jugoslovane. Cela 4. številka, ki je pravkar izšla je posvečena »plehiscit« z dne 24. marca t. l. Iz njene vsebine bodo čitatelji spoznali, kako izmišljene in tendenciozne so trditve, da je naš narod v Italiji dne 24. marca kompaktno in navdušeno glasoval za Italijo in fašizem. »Primorski Glas« se nanaša pri založbi »Jug« v Ljubljani, Selenburgova ul. 711, prodaja pa se po vseh glavnih ljubljanskih trafikah, v Mariboru v trafikah Bele in Saks.

— Samomortopničarskega podporočnika. V vojaškem taborišču v Mostarju je predsinčnim ponoči počil strel. Podporočnik Sergej Jakimović je pihel v sobo, kjer je počil strel. Ko je odprl vrata, se mu je nudi grozen prizor. Na tleh je ležal njegov najboljši tovariš podporočnik Milan Starčević, s katerim se je malo prej razstal. Starčević je držal v roki samokres. Jakimović je skočil na konja in oddiral k poveljniku Marušiću ter mu javil, kaj se je zgodilo. Poveljnik čete je odredil, da so težko ranjenega samomortopničarja odpeljali v bolnico. Poklicali so zdravnika, ki je ugotovil, da ima častnik prestreljena očesna žilca in možgane ter je njegovo stanje brezupno. Pol ure je Starčević izdihnil, ne da bi se zavedel. Podporočnik je pred samomortopničarjem napisal poslovilno pismo svoji materi v Novem Sadu. Prosil jo je, naj poravnja iz njegovega dela premoženja manjše dolgove. Napisal je tudi, da se je moral ustreliti. Starčević tovariši so povedali, da je oficir nekdo izjavil, da bi se vsak drugi na njegovem mestu ustrelil, če bi toliko trpel, kakor on. Starčević je bil zaljubljen v neko dekle iz Mostarja, ki mu pa ni vračala ljubezni. Poročnik je bil tako ponosen, da si je raje končal življenje, kakor da bi padel pred svojim idealom na kolena.

— Brat umrti brata. V Brdjanu je živel kmet Milutin Jovanović, ki je večino dela v tužini in se vrnil pod domačo streho samo čez zimo. Imel je otroka in ženo, ki sta stanovala pri njegovem bratu. Kadar se je vrnil, je žena Jovanović potožila kako grdo ravna z njo in njenim otrokom njegov brat Aleksander. Ko se je lani septembra vrnil in mu je žena zopet povedala, kaj je morala pretrpeti zaradi brata in njegove žene, je Jovanović sklenil temeljito obračunati z bratom. Med bratoma je nastal prepir in pretep: Aleksander je šel domov in se vrnil oborožen s puško. Milutin je med tem našel svojo ženo v prepripi s svakinjo. Zapolnil je svakinjo z hiše. Tedaj je pa prišel Aleksander ter ustrelil brata, ki je obšel na mestu mrtve. Aleksander je bil obsojen na 6 let težke ječe.

— Oposaranje na današnji oglaš, oddaja poslovalnih lokalov v najem. Upravni odbor dr. Oražmova dijaškega doma. 253/n

— Nesrečen padec. Anton Poljšak, 56-letni progovni paznik državnih železnic, stanujoč v baraki v Zalogu, se je včeraj selil. Pri nakladanju pohištva je padel tako nesrečno z vagona, da je nezavesten obležal. Prepeljali so ga z težkimi notranjimi poškodbami v bolnico.

— Nesreča pri delu. Delavcu Franu Kregarju je davi v Kregarjevi delavnici na Kodeljevem stroji odtrgal tri prste na levi roki. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico.

— Žrtve nepredvidnosti. Ignac Perme, 44-letni poljski dninar iz Zavrtnika pri Smarju pri Litiji, je doma našel med stari železniški puščico, katero je hotel preizkusiti. Nenadoma se je puščica sprožila in strel je zadel Permeta v levo roko. Včeraj je prišel v ljubljansko bolnico.

— Županova jama pri Grosopolju nudi krasen užitek vsem ljubiteljem prirode. 252-n

Iz Ljubliane

— V slovo Vidi Baltičevi. Gospe veliki županji dr. Vidi Baltičevi pokloni jutri dopoldne ljubljansko žensko pod vodstvom dvorne dame ge. dr. Franje Tavčarjeve svoj poslovilni dar v zahvalo za njeno neumorno delovanje na narodnem polju.

— V nov sneg. Davi nas je presenetil nov sneg. Celo v mestu so bile strehe pobeljene. Čez noč je snežilo in jutraj je belila odeja pokrila prvo pomladno zelenje. Sneg je pa že v prvih popoldanskih urah skopnel. Lepa vremena še ni pričakovati.

— Družba košar. Mestni magistrat ljubljanski daje vsem zainteresiranim na znanje, da se bo v nedeljo, dne 28. aprila 1929 ob 1. uri popoldne vršila javna dražba košar vseh mestnih potov in štrahonov na Barju in sicer v gostilni Vnidmarja Jakoba na Izanski cesti. Vsakoletna občinska dražba v zadevi oddaje košar mestnih potov in štrahonov Trnovskega, Karlovskega in Poljanskega predmeta se bo vršila v nedeljo, dne 5. maja 1929 ob 1. uri popoldne pri Koscu na Opekarski cesti.

— II. večer Akademskoga kluba za proučevanje mednarodnih problemov. Srečanje se je vršilo II. večer Akademskoga kluba za proučevanje mednarodnih problemov. Na sporedu sta bili predavanja g. Mencingerja o mirovni ideji ter g. Pretnarja o važnejših mednarodnih dogodkih v zadnjem času. Predavanje g. Mencingerja je bilo obširno ter dokaj vsestransko podano. Zanimivo je bilo zlasti tolmačenje razmerja med Ameriko in Evropo ter okolnost, zakaj se brani Amerika prisopiti k Društvu narodov. Iz predavanja g. Pretnarja je bilo razvidno, da skuša priti visokošolska mladina dnevnim dogodkom na svoj način do dna. Daljša debata se je razvila o dogodkih v Aziji, predvsem v Indiji in na Kitajskem. Večer je bil prav lep.

— Društvo filatelistov naznanja, da se predavanje višjega drž. pravdnika dr. Grasselija o rabljenih in ugrabljenih znamenkah ne bo vršilo jutri 24. tm., temveč 1. maja.

— Društvo konceptnih uradnikov politične uprave v Sloveniji ima svoj redni občni zbor v soboto dne 27. aprila 1929 ob 8. zvečer v Ljubljani, restavracija Čihotke, Kopitarjeva ulica 4. Dnevni red običajen.

— St. Jakobsko - trnovska moška podružnica družbe Sv. Cirila in Metoda vabi vse člane in prijatelje družbe na redni letni občni zbor v petek 26. tm. v gostilni Bergant - Sič v Trnovem. Dnevni red običajen.

— Koncert orkestra sestavljenega iz najboljših selških igralcev Srbije se vrši danes v torek 23. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani hotela »Union«. Na programu so izbrane narodne pesni iz različnih južnih krajev naše države, ki bodo izbrane in popevane. Po raznih mestih naše države je imel nastop mnogo navdušenja in priznanja, zato opozarjamo naše cent. občinstvo na poset, da pokažemo, da znamo ceniti prelepo pesem naših južnih bratov. Nastopio v narodnih nošah. Cenj. občinstvo prosimo, da si nabavi karte v predprodati v Matični knjižarni. Cene so zelo zmorne.

— Društvo »Treznost« priredi v sredo 24. tm. ob 8. uri zvečer svoj sestanek na moškem učiteljsku s slavnostnim predavanjem v proslavo treznostnega tedna. Za člane je navzočnost obvezna, prijatelji našega pokreta pa so dobrodošli.

— JAD Triglav. II. članski sestanek se bo vršil danes, v torek 23. t. m. ob 20. uri v društvenem lokal. Predaval bo g. prof. dr. Slodnjak o »Vtisih z ekskurzije po Bačkanu«. Sestanek je za člane obvezen, nečlani - akademiki vabljeni. — Odbor.

— Pogreb profesorja Josipa Vedrala. Ravnateljstvo šole Glasbene Matice in državna konservatorija obvešča starše, da danes popoldne na obel zavodih ne bo poteka zaradi pogreba blagopokojnega profesorja Josipa Vedrala. Pogreb bo popoldne ob 4. uri mrtvašnice splošne bolnice.

— Vpski zbor Glasb. Matice v Ljubljani. Danes (23. aprila) ob 16. pogreb g. prof. Vedrala izpred bolnice, ob 20. vaje mešanega zbora. Obvezno za vse člane. — Odbor.

Iz Celja

— Izgubljeno in najdeno. Posesnikov sin Jakob Kren od Sv. Tomaža pri Voljniku je izgubil v nedeljo v Gaberju 200 Din gotovine. Marija Štern je izgubila na poti od mestnega pokopališča do svojega stanovanja v Prešernovi ulici zlato ovratno verižico v obeskom in dragimi kamni, vredno 950 Din. Marija Izlar z Brega je našla v soboto zvečer na Glavnem trgu 2 bankovca po 10 Din.

— Pevsko društvo »Oltar« v Celju priredi dne 4. maja ob 20. uri v mali dvorani Celjskega doma družabni večer s pestrnim programom lepih slovenskih narodnih in umetnih pesni. Vabimo vse k kulturni in prosvetni društvu, vse člane z družinami in vse ljubitelje lepe pesmi k mnogobrojni udeležbi. Vstopnine ni.

— Dilaško stojišče v celjskem gledališču. Prešli smo in na predajo objavljamo:

V zadnjem času se je pisalo, da počenjajo nemir in se dostojno vedejo na parternem stojišču le nedijaki. Ta ugotovitev je naslovljena na napadnih naslov. Zato ugotavljamo: Nemirov in škandaloznega vedenja so krivi, žal, ravno dijak. Vsi glasue in neslane opazke prihajajo od teh. Gotovi dijak prihajajo v gledališče s prozornim namenom, da ustvarjajo v ozadju drugi oder s predstavo posebne vrste in vsebine. Pred leti je bilo med dijaštvo nedvomno več smisla za resno gledališko umetnost, kakor danes in tudi mnogo manj ropota. Na potrebno stojišče hodi pri razprodanih predstavah res tudi peščica mirnih in dostojnih nedijakov. V slučaju, da bi se parterno stojišče proglasilo le kot prostor za dijak, bi tamkaj v bodoče ne bilo prav nič mirneše in dostojneše, o čemur sem trdnoprepičan. — Redni obiskovalec.

— Obrtni dom v Celju. V petek je bila v Zagrebu sklenjena skupna pogodba med »Zlatarko« d. d. in tukajšnjim Slovenskim obrtnim društvom za postopje »Zlatarke« v Gledališki ulici, kjer bo imelo celjsko obrtništvo svoj prepotrebni lastni Obrtni dom.

— Iz policijske kronike. Z Majdičevega skladišča travverz v Gregorčičevi ulici je ukradel pretečni teden neznan zmovali več železnih cevi in dva travverza odrezka v skupni vrednosti 250 Din. Drznega tatu policija vneto išče. — Ovaden je bil delavec France B., ki je v nedeljo popoldne na Novi cesti v Gaberju tako nerodno kolesaril, da je povozil 3-letno Dragico Kovč z Dolžega polja. Otrok je ostal k sreči brez poškodb.

Nedelja - dan nesreč in katastrof

Strašna avtomobilska nesreča pri Budimpešti. — Motociklistične nesreče in nezgode. — Katastrofa dveh letal. — Ciklon nad Japonsko. — Tornado v Arkansasu. — Potres v Italiji.

Zadnja nedelja je bila v znamenju težkih prometnih in avtomobilskih nesreč, elementarnih katastrof in drugih nezdod.

Najtežja nesreča se je pripetila v Budimpešti. Iz mesta se je z avtomobilom odpeljal na izlet večja družba, med drugimi legacijski svetnik poljskega poslanstva Lazarski, njegov prijatelj, ministerjalni tajnik Camillo Sarosi-Kapeler, grofica Marija Somssich in žena ministerjalnega svetnika Laczka. Okoli 19 je prosila grofica, naj se vrnejo v Budimpešto, češ, da je zvečer povabljena. Šofer je vozil zelo hitro in je v temi zavozil v kamen ob cesti. Avto je vrglo kvšku, tako, da se je dvakrat prevrnil in pokopal vse notnike pod seboj. Ponesrečence je naložil na svoj avto neki budimpeštanski industrialec, ki se je pripeljal mimo in jih prepeljal v bolnico. Ministerjalni tajnik Sarosi-Kapeler je umrl že med potjo legacijski svetnik Lazarski si je pretrpesel možgane in ima težke notranje poškodbe. Grofica Somssich si je zlomila obe roki in obe nogi, pretrpesane ima možgane in je dobila tudi živčni šok, dočim je ostala ga. Laczko nepoškodovana. Tudi šofer je bil težko poškodovan.

Težka avtomobilska nesreča se je pripetila tudi v kraju Santarem na Portugalskem. Čez tamošnji železniški most je vozil tovorni avto, v katerem je sedelo okoli 25 tovarniških delav. Sredi mostu se je avtomobil pckvaril in prevrnil. Več delav je padlo na železniški nasip, nekateri pa v prepad. Ubile so se štiri, druge težko ranjene pa so prepeljali v bolnico.

Pri Dunaju se je včeraj zaletel motociklist Josef Penizek v konfin in obležal z razbito lobanjo mrtve. V bližini Gradca sta trčila skupaj dva motociklista in se oba ubila.

Recept za lepoto

V Angliji je bila nedavno ustanovljena liga, ki si je nadela nalogo pospeševati lepoto. Vodstvo lige je mnenja, da je gospodarski in družabni položaj grdih ljudi mnogo težji nego lep. Dame, ki si pomagajo z raznimi kozmetičnimi sredstvi, da prikrijejo telesne hibe, so že davno prišle na to. V Italiji je bila sprožena misel, da bi delali na državne stroške plastiko obrazov, v kolikor so odvisni od tega izgledi grdih ljudi na uspehe v življenju.

Splošno prevladuje prepričanje, da je postala mladina lenša, ker goji sport. Vprašanje je, kako more človek ostati lep tudi na stara leta. Na to vprašanje skuša odgovoriti angleški zdravnik dr. Leonard Williams v brošuri »Growing old Gracefully«. Nasveti, ki jih daje dr. Williams, stanejo samo en šiling, dasi lord in lady Haberdene, ki sta že zelo stara, v uvodu k brošuri potrjujejo pravilnost teh nasvetov na podlagi svojih izkušenj. Nasveti dr. Williamsa so pa zelo neprijetli. Mož namreč pravi, da je treba malo jesti, mesa sploh ne, pač pa mnogo kruha, sira in svežega sadja. Če hoče človek ostati tudi na stara leta lep, Lenoba je največja sovražnica lepote. Kdor hoče ostati dolgo lep, se ne sme valjati za pečjo, marveč mora prehoditi vsak dan vsaj 5 km peš in se čimveč gibati na svežem zraku.

V angleških listih se oglašajo mnogi ugledni možje, ki opisujejo pot k lepoti. Slikar sir William Orpen pravi, da vsak dan najmanj 10 km peš in je samo napol surovo meso ribe in »d« je Presečni družje londonske podzemne železnice lord Asfield je proti težki hrani, pač na pravi, da mora biti obed obilen. Igraec Fred Terry pra-

Iz Laškega

— Iz občinske seje. Dne 16. t. m. se je vršila plenarna seja našega občinskega odbora, ob kateri priliki je g. vl. sv. Pinkava zaprisegel župana in odbornike ter jih pozival k vnetemu delu v korist občine in domovine. Odgovarjal mu je župan dr. Roš zagotavljajoč, da bo imenovani občinski zastop s prav tisto vneto nadaljeval delo v prid občini, kakor ga je vršil izvoljeni odbor. — Na naročilo občinskega komisarija se je sklenilo uvesti celo vrsto občinskih taks, kakor za prostovoljni sprejem tuzemca v občinsko zvezo 50 Din, za inozemca 1000 Din, za vsak pismen ali ustmen razglas 5 Din, za stavbeno dovoljenje 100 Din, za vročitve vabil ali uradnih spisov 2 Din, za prekošenje policijske ure 40 Din, za prireditve plesnih zabav 100 dinarjev, od vsakega godca 5 Din, za tombolo in igre na dobitke po 50 Din itd. — V domovinsko zvezo sta bila sprejeta dr. Anton Čede in Gregor Leben. — Radi slabega finančnega stanja se je odločilo celo vrsto prošelj, tako tudi ona za subvencijo k zgradbi mosta v Smarjeti.

— Prašičji sejem. V četrtek se je vršil prvi svinjski sejem, ki se je obnesel nad vse pričakovanje dobro. Privedenih je bilo do 100 komadov svinj ter se jih je prodalo gotovo dve tretini. Prihodnji sejem bo v četrtek dne 2. maja t. l.

— Gozdni požar. V soboto, 21. t. m. popoldre je požar upepelil velik gozdni kompleks v Slomniku pri Tremeljah obč. Sv. Krištof. Na pomoč je hitelo gasilno društvo iz Laškega ki je ogenj lokaliziralo in ugasilo.

Grozna letalska nesreča se je pripetila v San Diegu v Kaliforniji. Iz višine 2000 metrov je treščilo veliko vojaško letalo na zemljo in se med padcem zaletelo v potniško letalo, ki se je haš dvigalo v zrak. Pri nesreči se je ubilo šest oseb. Pilot vojaškega letala se je skušal rešiti s padalom, ki se je pa zapletlo med krila.

V nedeljo je divjal nad severovzhodnim delom Japonske silen orkan, ki je povzročil veliko materialno škodo in zahteval tudi mnogo človeških žrtve. V Nigatu je bilo ubitih 8 oseb in ranjenih 76. Vihar je porušil okoli 100 in poškodoval nad 1000 hiš. Materialna škoda znaša en milijon jen. V pristaniščih se je potopilo več parnikov, na obali Koreje je orkan razbil dve mornariški letali. Iz vseh krajev Japonske prihajajo poročila o veliki škodi in strahotnem divjanju viharja.

Nad Arkansasom v Ameriki je v nedeljo divjal tornado, ki je ubil 13 ljudi in štiri ranil. Škoda je ogromna.

V Italiji je v nedeljo zopet divjal potres. V Bologni in okolici so čutili zopet dva močna potresna sunka. V Rivi Belli je bilo poškodovanih 70 hiš. Na ukaz oblasti je moralo prebivalstvo večino poškodovanih hiš zapustiti, ker se je bati, da se porušijo. V Bologni se vrše procesije zoper potres. Potres je zahteval tudi dve človeški žrtvi. Kapi je podlegel župnik cerkve Sv. Jezusa v Bologni, v Calacari pa je zadela srčna kap grofa Garagnatija, ki se je ustrašil potresa. V Ferrari je po prvem potresnem sunku med občinstvom nastala strahovita panika. V gneči, ki je nastala po kavarnah, kinematografih in gledališčih, kjer so vsi ljudje silili k izhodu, je bilo več ljudi poškodanih do smrti.

vi, da ni važno, kaj in koliko človek je, glavno je, da se mnogo giblje na svežem zraku.

Ledovsky igral 75 ur 45 minut

Avstrija ima novega rekorderja. Pianist Geza Ledovsky, o katerem smo že včeraj poročali, da hoče potolči rekord nekega Američana, ki je sedel 75 ur za klavirjem, za najmanj za eno uro, je res dosegel nov svetovni rekord. Sedel je za klavirjem 75 ur in 45 minut, to je od četrta ob 20. do nedelje opolnoči. Odšteli so mu samo par minut, ki jih je porabil za odmor. Za klavirjem je torej sedel skoro pol tedna. Vsekakor je to fizično zelo naporno, je pa obenem dokaz redke energije in volje, a tudi prismojenosti.

Dunajčani so seveda nad novim rekordom zelo navdušeni in prepričani, da bo ta uspeh Avstriji mnogo koristil. Ledovsky je v treh dneh obiskalo 15.000 radovednežev.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobotosti, tesnobi, imamo v naravnih »Franz-Josefovih grenčic« domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da učinkuje »Franz-Josefov« vna sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. Do bi se v vseh lekarnah drogerijah in specialnih trgovinah.

Johan Kreling, Darkovae.

Auguste Blanche:

17

Na valovih strasti

Roman

VLADARICA (se nasloni na komolec, smeje): Orija! Vedno lepše in lepše... Opisuješ dobro pravljico in vitezo... Ali mi oprostiš, Denisa? Namesto da bi me uspravilo tvoje pripovedovanje o dnevnih pustolovčinah, me bo uspavalo čitanje tvojih novel v »La Presse« ali v drugih novinah. Da, izgubim te, toda dobi te literatura in to mi bo edina uteha.

DENISA (se ne da motiti): In ko je pobil orjaka na tla, je potegnil kakor blisk...

VLADARICA: Kakor blisk... Dobro, imenitno!

DENISA: Je potegnil vas od kletke v hipu, ko se je lev pripravil zasadi zobe v vaš obraz, v najlepši obraz, katerega...

VLADARICA: Izbrano! Ne pozabite torej na moj obraz v svojih romanih. DENISA: Toda lev je dosegel s šapo vašo obleko... O, to je bilo grozno!

VLADARICA: Mojo lepo, svilenko obleko, mojstrosko delo madame Barrenne... Toda tega ti ni treba biti žal, Denisa... ta prirastek tvoje toalete ubije pogum vseh tvojih rivalin v La Salle Valentine.

DENISA (poljubi vladarico roko): Ah, madame! Kako dobri ste, kako angeljsko dobri! Kako bi vam mogla izkazati svojo hvaležnost? Kaj res dobim to krasno, to dragoceno obleko?

VLADARICA: Da, toda ne približuj se preveč levu... ti gospodje radi vzamejo kaj za spomin in sicer tako, da ostane tudi nam spomin v obliki raztrgane obleke. Toda ti še nisi končala svojega pripovedovanja... ali pa so odtrgane čipke isto, kar je konec romana?

DENISA: Ko je vam lev odtrgal čipke, je telebil mladenič vznak na tla.

VLADARICA: Jaz pa seveda z njim, ker nisem sledila čipkam v levje žrelo?

DENISA: Da, madame.

VLADARICA: Fui, Denisa! V objemu delavske bluze da sem bila! To še za roman ni primerno. Čuj, draga dete!

DENISA: Izvolite, madame?

VLADARICA (resno): Iz tvoje hvaležnosti za novo obleko sledi naravno, da tega nikomur nisi z besedico ne smeš omeniti, slišiš, nikomur. Nočem biti junakinja takega romana, nočem igrati vloge med levji, tigri in ljudmi, ki gotovo niso prav nič boljši. Slučajno me ti junaki ne poznajo... samo ti me poznaš... veš tudi, da ne smem besede. Čim zvem, da kdo sluti, da sem bila jaz tista lepa dama, ki so jo delavske roke iztrgale iz levjih krempljev, te takoj odpustim in tudi mojih oblek ne boš več nosila.

DENISA: Madame, molčala bom ko grob.

VLADARICA: Kar se pa tiče tega dogodka, ki ga v svoji bujni domišljiji in romantiki pretiravaš, ti moram povedati, da lev v kletki ni lev v pragozdu. Ne pozabi tudi, da bi moral lev v kletki zlomiti najmanj tri debele železne palice, predno bi mogel požreti člo-

veka. Končno te moram še opozoriti, da bi opraviš ta posel vsak drugi prav tako dobro, kakor tvoj junak. Da, prepričana sem, da bi opraviš ta zoperni čuvaj to mnogo bolje, kajti on bi gotovo ne telebil na tla in ne potegnil še mene za seboj, kar pač ni bilo spretno, še manj pa dostojno.

DENISA: Toda, madame...

VLADARICA: Ne, priznati moraš, da imam prav. Če bi bil ta ostudni čuvaj oni srečnejši, ki bi me potegnil od kletke, bi ti še na misel ne prišlo, napraviti iz njega junaka svojega romana.

DENISA (v zadregi): Madame...

VLADARICA (s pritajenim glasom, zaupno): Kar se pa tega tiče... Stopi bliže, Denisa! (Denisa se skloni k vladarici.)

VLADARICA (tiho, z nekim čudnim odsevom v pogledu): Kar se pa tiče mladega, lepega moža, ti moram...

DENISA (plane pokonci): Tega mladega moža... (Zunaj zapoje zvonec.)

VLADARICA (nervozno): Nekdo prihaja... hitro, Denisa! Si slišala, da noč nikogar ne sprejemem?

DENISA: Da, toda če je vojvoda?

VLADARICA: Tudi njega ne.

DENISA: Madame se je torej odpeljala na izprehod?

VLADARICA: Ne, skratka ne sprejemem. (Denisa hitro odide.)

VLADARICA (sama): Denisa ni tako neumna, oni junak v zverinaku je bil res lep. Kako krasen in pravilen obraz! Kako krepka in stasita postava! Kako miiren odsev v očeh, ki gledajo vedno naravnost! Kako prijeten moški glas! (Povesi glavo in se zamisli.)

Zakaj ta zamišljenost? O čem je mogla razmišljati ta lepa in v izobilju živeča dama?

Morda misli na smrtno nevarnost, ki ji je nedavno pretila in iz katere je bila srečno rešena?

Ne, saj je skušala prav kar dokazati, da to ni bila nevarnost.

Ali premišljuje, kako bi se oddolžila siromašnemu delavcu, ki jo je v plemenitem nagibu rešil strašne smrti v levjem žrelo?

Ne, saj je kot prijateljica levov izrazila svoje ogorčenje nad delavcem, di ni bil tako spreten in dostojen, da bi jo bil izpustil, ko je omahnil in telebil na tla.

O čem torej razmišlja?

Morda razmišlja o tem, da ni primereno za roman, kar bi bilo dobrodošlo v praksi...

V.

Bicetre.

Zdaj je pa že čas, da hitimo za Armandom Cambonom, ki je nadaljeval svojo pot proti Bicetre. Priznati mu moramo, da še malo ni mislil na obe svoji dobri in hvale vredni deli. Ni mislil na črne oči v Jardin des Plantes, niti na temnomodre oči na trgu Bastille, kar se da težko oprostiti. Držal se je skromno nižjega kraljestva živali, mislil je izključno na medveda in jastreba, prvi je bil bel, drugi pa živ, ne da bi razumel, kaj sta imela skupnega.

Belega Medveda je poznal že od mladih nog. Opetovano je sedel kot deček na njegovih kolnih. Često mu

je prinašal Beli Medved kostanj in grozdje. Beli Medved ga je naučil skriti istočasno noge in roke, za kar računa dober telovadni učitelj cel frank od ure. Naučil ga je mahati s sabljo in držati puško, a po potrebi tudi puškino kopito, kajti Beli Medved, ki je gostoval v prvi revoluciji l. 1830., je znal valiti vinske sode, pa tudi v drugih strokah je bil dobro podkovan. Armand mu je bil hvaležen za vse dobrote, poleg tega pa je vedel o svojem očetu, da visoko ceni Belega Medveda. Zato mu je bila neprijetna že sama misel, da bi videl v njem morilca in sicer najkrvoločnejšega morilca, kajti metati žive ljudi divjim zverem je pač višek krvočnosti.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Harem - najboljša rešitev ženskega vprašanja?

Maroški paša pravi, da bi se harem obnesel tudi v Evropi. — Zanimivi nazori princeze Ali Fazil o življenju v haremu.

V Parizu se radi mude orientalski mogotci, vladarji raznih orientalskih držav, pa tudi indijske in turške princeze, francoska prestolnica je med vsem velenosti najbolj privlačna in njen sloves tega tudi tja, kamor večinoma še ni prodrla evropska civilizacija. Bogati eksotični gosti prihajajo v Pariz, da si ogledajo njega znamenitosti, zlasti pa, da se navdajo vseh življenjskih sladkosti. Med drugimi znamenitimi gosti se mudi te dni v Parizu maroški paša Ben-El-Borda, ki je priselil Parizane s svojimi originalnimi nazori o zakonskem življenju in o haremu.

Maroški paša trdi, da je harem najboljša rešitev ženskega vprašanja. O katerem se zlasti po vojni toliko govorilo in piše. Po njegovem mnenju bi se harem zelo dobro obnesel tudi v zapadnih državah. Tudi v Evropi bi z enakim uspehom vršil svojo nalogo, kakor v orientu. Maroški paša sicer ne pozna evropskih običajev in življenja evropskih narodov, toda prišel je do zaključka, da so

moški na vsem svetu enaki

in da bi se tudi v Evropi ne branili harema. Ženskam se godi v haremu zelo dobro, pravi Ben-El-Borda. Dobivajo prvostopenjsko hrano in krasne obleke, delati jim ni treba, skrbijo nima nobenih in njihovo življenje je mogoče lažje, nego življenje evropskih žensk, ki se morajo ukvarjati z gospodinjstvom ali pa prenašati vse križe in težave javnega poklica.

Na isto vprašanje odgovarja tudi princeza Ali Fazil, ki je posetila te dni ariz. Čudno pa je, da je že davno odložila načrt, da zahaja v gledališče in na ples v najmodernejših oblekah, pa je kljub temu zelo navdušena za harem.

Mnogi ljudje mislijo, da so haremi v Turčiji izginili, da so reforme Mustafaa Kemal paše temeljito pometle s to ustanovo davnih časov, je izjavila princeza Ali Fazil. V resnici pa haremom v orientu niti na misel ne pride, da bi izginili. V vseh mohamedanskih krajih Afrike, posebno pa v mojem rojstnem

Egiptu, v Alžiru in v Maroku so ženske v haremu

od 12. leta do smrti.

Priznavam, da so orientalske žene v haremu sužnje, omeniti pa moram, da je to suženstvo zelo problematično, vsaj v evropskem smislu in po evropskih nazirih.

V haremu je dovoljeno imeti

do 300 žen.

Če sedi v haremu samo ena žena, je njena usoda zelo bridka. Če sta dve, prenašata že lažje svojo usodo, če jih je pa več, je njihovo življenje srečno in veselo. Poznala sem hareme, v katerih je bilo po več sto žen, pa so se bolj veselile življenja in imela od njega več, nego njihove sestre, ki igrajo v Parizu ali v New Yorku golf ali tenis. Sicer je pa harem in življenje ženske sploh vprašanje naše življenjske filozofije. Mohamedanske žene se sprijaznijo s svojo usodo, češ, tako je pač pisano v knjigi modrosti. Nobeni se na misel ne pride protestirati, da mora svojega

moža deliti z mnogimi drugimi,

ki si jih izbere. Zapusti svojo rodbino, svoje prijatelje in znance in gre v harem. Orientalskim ženam je mnogo, ženstvo tako razumljivo in naravno, da se počutijo v haremu zelo dobro. Pripeti se sicer, da pride tudi v haremu do mučnih prizorov ljubosumnosti ali da se ta ali ona odaliska osveti drugi, toda v splošnem vlada v haremu mir in zadovoljstvo.

Žene v haremu so sicer sužnje, vendar pa ravna jo z njimi zelo lepo. Vsaka mora imeti svoje razkošje in v tem pogledu ni med njimi nobene razlike. Če dobi ena favoritka dragocen nakit, ga lahko zahtevajo tudi druge. Edina razlika med njimi je ta, da vladar harema nima vseh enakosti rad in da nekatere zaman hrepene po ljubezni, posebno če je gospodar že prileten. Izbere si lahko katero hoče in druge ne smejo ugovarjati.

Govorila sem v haremu z mnogimi ženami, ki že po več let niso videle svojega moža. Kljub temu so pa ostale njegova last in vladar harema se rad pohvali pred svojimi prijatelji, ko-

liko žen ima in kako so lepe, čeprav se nekaterih sploh več ne spominja. Če postane žena v haremu mati, jo zelo spoštujejo in cenijo. Če rodi sina, je takoj pomaknjena v višjo stopnjo haremske hierarhije. Čim starejša je žena v haremu, tem večjega spoštovanja je deležna. Naj bo še tako stara, grda in sitna, harem ji ostane vedno zavetišče, kjer dobi dobro hrano, obleko in udobno stanovanje.

Žene v haremu žive v splošnem tak, kakor vse žene na svetu. Nekaterke se pečejo z ročnimi deli, druge se zabavajo in kratkočasijo z raznimi igrami, tretje prepevajo in igrajo, četrtje jedo slaščice itd. Tudi v haremu govorijo žene najraje o oblekah. Nikoli pa ne smejo govoriti med seboj o skupnem možu. Moža v pogovoru ne omeniti ne smejo. Ves dan jedo orientalske slaščice in pijejo turško kavo. S tem se kratkočasijo, obenem pa rede. Skrbje v prvi vrsti zato, da se čimbolj zrede, kajti v orientu

velja za lepo samo dobrorejena žena.

Ženam v haremu se morajo naše dame zahvaliti za marsikatero pridobitev na polju kozmetike. Barvanje obrvi, ustnic in nohtov se prakticira že od pametivek med ženskami orientalskih narodov in tudi turške kopeli so prišle k nam iz orientalskih haremov.

V haremu, kjer sem bila jaz, nadaljuje princeza Ali Fazil, nas je bilo deset. Poleg evnuhov, ki so noč in dan pazili na nas, je bila vsaki dodeljena še po ena sužnja. Meni so dali mulatko, ki se je imenovala »Smehljaj glancinje«. Vse njeno delo je obstajalo v tem, da je morala stati pri mojih vratih in se neprestano smehljati. V haremu smo hodile vedno brez pajčolanov, če je pa prestopil prag harema kak tujec, so nas sužnje takoj alarmirale, da smo si morale zagrniti obraze.

Haremlik, to je dom žen, je spojen s selamlikom ali domom moža z ozkim hodnikom, po katerem prihaja gospodar harema, da si izbere med svojimi ženami favoritko. Noben mož ne pokaže svoje haremlike drugemu moškemu, samo v izjemnih slučajih ga pokaže svojemu bratu ali kakemu drugemu bližnjemu sorodniku. Pa tudi ta vidi v haremu samo zastrte žene. V Orientu ima vsak mož pravico

ubiti nezvesto ženo skupno z njenim ljubčkom.

Tako je torej naziranje orientalskih narodov o haremu. Nam bi bilo težko debatirati z Ben-El-Bordom ali princezo Ali Fazil o tem kočljivem vprašanju, kajti razlika med orientalskimi in evropskimi narodi je tako velika, da se nazori o razmerju med moškimi in žensko niti od daleč ne morejo primerjati, kaj šele ujemati. Harem je pač tipično orientalska ustanova in maroški paša se najbrž moti, ko trdi, da bi se tudi v Evropi dobro obnesel. Pri nas se zakonski moški pritožujejo, da imajo z eno ženo preveč izdatkov. Kaj bi šele bilo, če bi jih morali rediti in oblačiti 50 ali celo 100.

> Mali oglasi <

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5 —

Konfekcionarka

za pletenje, važno interloko stroja, dobro in pridno, sprejme Krašovec, St. Vid pri Stični. 844

Čevlje

v kemično barvanje sprejema trdka M. TREBAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 6. Najboljše barve za barvanje čevljev znamke »Witbra« in »Renold« vedno v zalogi. 46/L

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkostim želodca oropoda dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 102/L

Z najboljšim uspehom

se nad 23 let uporabljajo Laurich kroglice za ozdravljenje spolnih bolezni (triper belo kapanje) V vsaki lekarni puščica Din 25. S postjo pošlje lekarna Blum. Subotica. 29-L

Strojepisni pouk,

učna ura 4 Din. Večerni in dnevni tečaj za začetnike in izvežbanke. Christofor učni zavod, Domobranska cesta 7/L. 661

Makulturni papir

ko à Din 4.—, pri naročilu 100 kg kg à Din 3'50 prodaja uprava Slov. Naroda

Lokal

za mlekarstvo se odda. Naslov poje uprava »Slov. Naroda«. 854

Mlad trgovski

pomočnik in deloratis, knjigovodja, zmožen je v nemščini, želi nameščenja v tej stroki do 1. maja. Po možnosti želim nastop le v večje trgovine. Sem marljiv in vesten ter razpolagam s kavčico 20.000 Din. Le resne ponudbe je poslati na naslov: Brino Springer, Laurastrat 123, p. Eygelshoven 1, Holland. 856

Uradnik

z večletno prakso, zmožen slov. in nemške korespondence, knjigovodstva (bilancist), stenografije, strojeписа ter vseh pisarskih del, išče službo takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Izvirjen«/857.

Krasno posestvo

arondirano, z lepo zidano petsobnno hišo in vsem pripadajočimi gospodarskimi poslopji prodam. Meri 14 oralo zemlje v ravni, za tremi glavnimi cestami z lepim sadonosnikom, lepim gozdom in minom. Posedstvo je oddaljeno 1 uro od Celja. Cena 230.000 Din. Vprašati pri Jakob Stante, nad. p. Blagovna. 855

Klavirji,

pianini: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Stingl so nesporno najboljši

Dobite jih za najmanjši obroke le pri tvrdki

Alfonz Breznik Ljubljana, Mestni trg 3

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. M. Zorman Ljubljana, Stari trg 32

RAZPIS

Mestna občina Ljubljana razpisuje izvršitev plesarskega in slikarskega dela pri zgradbi nove mestne stanovanjske hiše na Poljanah.

Potrebni črtalni pripomočki in navodila za vlaganje ponudb se dobe v mestnem gradbenem uradu v Ljubljani, Šolski drevored 2/II.

Ponudbe je vložiti v gorilnemovanem uradu najpozneje dne 30. aprila 1929 do 11. ure dopoldne.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 22. aprila 1929.

878

Oddaja poslovnih lokalov v najem.

Poslovni ulični lokali s pripadajočimi skladišči v Wolfovi ulici štev. 12 se v celoti oddajo takoj v najem.

Pismene ponudbe naj se vložijo do 28. aprila t. l. na upravni odbor Oražnovskega dijaškega doma, Ljubljana, Dvorec.

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo vseh pisarnih, računalnih in kopirnih strojev, razmnoževalnih aparatov in blagaj.

Lud. Baraja, Ljubljana, Šelenburškova ulica štev. 6 Točna postrežba Konkurenčne cene! Telefon 2980.

Zanesljiv pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MISEL« se ustavi izpadanje las, povrnejo se izgubljeni lasje, odstranijo se vsi pojavi, ki zaradi njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih, kakor so že komu dali časa sive ali izpadali lasje.

Cene z dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr 115 Din, 80 gr 150 Din 100 gr 185 Din, 160 gr 290 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi ne bilo uspeha, vrnemo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MISEL«.

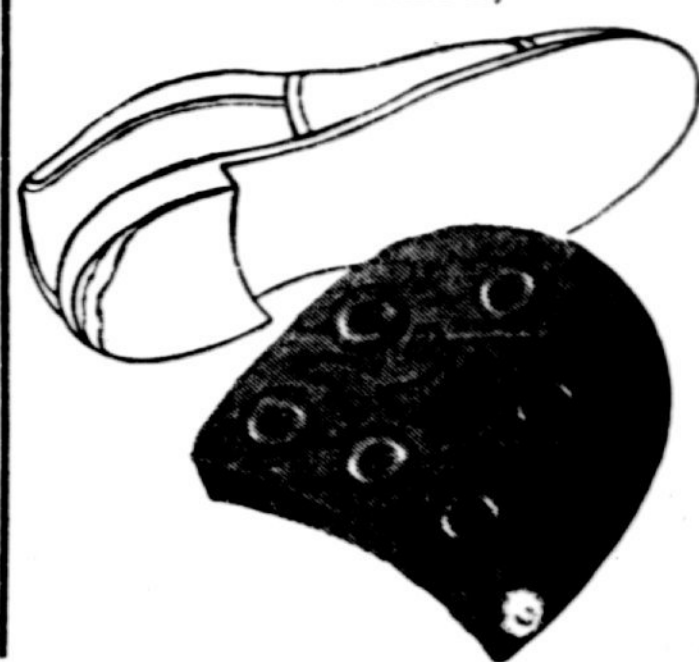
Beograd Vasina 8. — V Beogradu prodala lekarna Delini. Knez Mihailova 1

ODLOČITE SAMI

PRI PRIHODNJEM

POPRAVKU ČEVLEVI!

NE POZNATO PETO,

temveč samo PALMA PETO!

Razlogi: Prihranek in zdravje. To je razum in napredek!

14-L Priporočamo Vem

PUCH KOLESA

ki so vedno najboljša!

Dobe se po solidni ceni, tudi na obroke le pri tvrdki

IGN. VOK

LIUBLJANA - NOVO MESTO